ANUL V. ARAD, Vineri 12|25 Iunie 1915. Nr. 127.

ABONAMENTUL:
Pe un an . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . 7.— „
Pe o lună . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . 40.— franci.
Telefon pentru oraș și interurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA și ADMINISTRȚIA Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERȚIUNILE se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Lou deschis costă șirul 20 fil.
Manuscriptele nu se înapoiază.

Situația în România.

Liniște și răbdare!

Reproducem articolul de mai jos din ziarul **„Dreptatea"** *din București, care proiectează o vie lumină asupra actualei stări de spirit în România:*

După zece luni de răsboiu cari nu fac decât să prevadă încă alte cel puțin zece luni, — lumea cinstită socotește: ce-ar fi făcut mica noastră țară, cu mijloacele ei economice și financiare, după o așa încercare și în fața unei asemenea perspective?

Dar, sunt oameni cari de dragul consecvenței cred că e mai eroic să persiști în greșală decât să te închini în fața celui ce ți-o evidențiază cu biruința lui.

Ziarele naționale, — primii bravi ostași ai împlinirei idealului național, — ar trebui să nu întineze cu o nerăbdare, nu numai inutilă dar și vinovată, o victorie cinstită care e a lor, numai a lor: aceea că au indicat, cu pătimașa lor pornire, calea, singura cale pe care găsim azi omul ce l-am contestat până mai ieri.

Trebuie să se știe, că nu s'a făcut până azi, în țara românească, politică rusească, tot așa cum nu s'a făcut nici de cea nemțească. Aceasta trebuie s'o sublinieze pressa naționalistă pentru a-și merita numele. Căci, de dragul consecvenței, firește — ajungem să apărăm politica rusească mai sentimental ca „Nowoje Wremja" și oamenii politici, cinstiți de un neam întreg, se pomenesc înflăcărați de socotelile Petrogradului mai hotărît ca d. Sassonow însuș!

Să ni se ierte mărturisirea: între politica isteață a dlui Sassonow și între tăcerea bănuită a dlui Brătianu, preferim pe a acestuia, cu toate urgiile ce ni s'ar trage după urma preferinței noastre!

Credem, că e mare necaz la Petrograd împotriva faptului, că România nu e țara pe care d. Poklewski-Koziel o văzuse aclamându-l în curtea casei sale din București într'un moment când, salutând răsbunarea Franței și înfrigurați că aripa albă a visului secular le atingea vestitor frunțile descrețite, Românii generoși s'au văzut în curtea legației rusești — mult mai apropiată de Dacia ca legația franceză!

Dar, necazul la Petrograd nu poate constitui motiv de acțiune pentru noi, tot așa cum indispoziția fraților italieni dela Roma nu poate fi pentru noi altceva decât un semn de manifestare a fraternității și nu un imbold de... răsturnare a guvernului.

Să lăsăm pe d. Brătianu să lucreze — pentrucă zece luni de zile ne-au învățat să-i respectăm tăcerea.

Acum, când știm unde suntem și pe ce cale mergem, — să facem liniște. Cu larmă s'a găsit drumul, numai cu liniște se poate merge bine pe întinsul lui, foarte anevoios.

*

Sub titlul **„D. Brătianu nu vrea răsbolu"**, *ziarul* **„Adevărul"** *din București reproduce un articol din ziarul parisian* **„L'Echo de Paris"** *dela 25 Maiu, datorit dlui* **Jean Herbette**, *unul din cei mai buni cunoscători ai politicei externe, în care articol între altele se fac următoarele aprecieri curioase despre politica guvernului român":*

Nu uităm că înainte de a-și asuma răspunderea unui răsboiu, guvernul român este dator să socoată rezultatele. Elementul esențial al acestui calcul, este voința Rusiei. Se așteptau deci de mult tratativele ruso-române în cari să fie discutate.

Tratativele după cum au anunțat pe atunci ziarele au început acum câteva săptămâni la Petrograd. Bine înțeles că nu voiu da amănunte despre dispozițiile respective ale celor două state mici asupra situației tratativelor; sunt chestiuni confidențiale și apoi nici nu sunt afacerile noastre, ci ale aliaților noștri. Dar poate că nu depășim rolul nostru de spectatori depărtați și discreți, dorind o soluțiune apropiată. Sforțările contra Germaniei și Austriei vor fi mai eficace și deci mai puțin costisitoare dacă se vor face în mod simultan. Când mai mulți oameni lucrează împreună pentru a dobori un copac au mai multă șansă de reușită cu mai puțină osteneală, cu condiția să lucreze toți deodată. Voiu face deci urări nu numai în interesul aliaților ci și în interesul României, dacă sperăm că ea nu va lăsa să treacă prea mult timp dela intervenția Italiei, pentru a interveni și ea.

Fără a da nimănui sfaturi — acesta nu e rolul publicului, — suntem făcuți să ne zicem:

— Fie că ambele părți să se silească a se înțelege! A trata, înseamnă a fi îngăduitor! Cel care repetă totul sau nimic, caută un pretext pentru a rupe tratativele, iar nu un teren pentru înțelegere. Din partea aliaților noștri Ruși la care e natural să ne gândim întâi, suntem pe deplin asigurați. Istoria lor trecută și recentă, arată că știu să facă sacrificii, mai ales când sunt siguri a găsi sentimente corespunzătoare sentimentelor lor.

Dar într'o negociere diplomatică, națiunile nu se exprimă decât prin glasul guvernului. Ministerul Brătianu încarnează oare convingerile intervenționiste ale poporului

Spre lazarete.

Ne-adună de pe câmpul morții crude,
In vagonete ce se duc trândave,
Cu legănări de 'mbătrânite nave.....
Ni-s hainele de sânge încă ude,
Ni-s mânile de sânge încă ude!.....

Din lupte pe viață și pe moarte
Atâți schilavi sunt duși acum în cete....
Sunt duși încet spre albe lazarete,
Spre lazarete 'n zările deșarte
Și de acolo iarăș mai departe.....

Iar soarele brutal ce-acum răsare,
Aruncă raze calde-amețitoare
Pe drumurile unde trecem noi,
Noi ultimii pământului eroi!....

Ne duc!.....
In monotone sgomote ne duc....
Ne duc și nu ne-om mai întoarce-aici....
....Ni-e părul alb, suntem bătrâni voinici.....
Ni-s hainele de sânge încă ude,
Ni-s mânile de sânge încă ude!..,

Povestea morților dela Nancy.

— Strămoșii Maj. Sale monarhului. —

Acum zece luni, pe vremea când batalioanele germane invadaseră teritorul francez cu un avânt, căruia nici o putere omenească părea că nu o să se poată împotrivi, a doua zi dupăce comunicatul oficial anunța că armata generalului, nu mai știu care, se afla în fața orașului Nancy, ziarele germane publicau o informațiune foarte scurtă și tot atât de anodină pentru cea mai mare parte din cetitori, dar foarte lungă și plină de înțeles pentru puținii cetitori obișnuiți să descifreze și printre rânduri.

In parte, înțelesul acestei informațiuni a fost complectat de către ziarele elvețiene acum câteva zile. Adevăratul ei înțeles însă, trebuie căutat ceva mai departe decât în coloanele unui cotidian.

S'o urmărim însă în mod cronologic.

Acum vre-o 10 luni, ziarele germane anunțau că Maj. Sa monarhul *Francisc Iosif* adresase împăratului *Wilhelm* o scrisoare prin care îl ruga să nu-i bombardeze mormântul strămoșilor săi.

Iată dar o primă nedumerire pentru cetitorii ziarelor cari nu deschiseră încă un manual de istorie pentru a cerceta întreaga filiațiune a vechei case de Habsburg. Acum câteva zile însă, ziarele elvețiene, publică știrea, iarăș de puțină importanță, cumcă d. *Foch* intendentul locuințelor imperiale din Austria, s'a întâlnit la Basel cu d. *Hesse* notar francez și că amândoi au discutat cu privire la reparațiunile urgente ce trebuesc făcute unor anume anexe ale Bisericei Cordelierilor din Nancy, biserică pe care obuzele par a n'o fi putut cruța așa după cum împăratului *Francisc Iosif* își exprimase dorința.

Cu toate că cele două informațiuni se complectează suficient pentru cei inițiați, din cele cetite în ziare însă, nu toată lumea o să poată înțelege, cum trebuie, misterul acestui senzațional fapt-divers, al cărui început trebuie căutat în istorie și anume către sfârșitul anului 1710.

Să deschidem dar istoria.

*

In anul 1867 cu prilejul primei expoziții universale franceze, împăratul *Francisc Iosif* care împreună cu alți suverani ai Europei era invitatul împăratului *Napoleon III*, la recepția dela primăria Parisului, luând cuvântul la rândul său, printre altele pronunță și următoarele fraze:

„Acum câteva zile, când ajuns la Nancy, am vizitat mormântul strămoșilor mei, nu m'am putut împiedeca de a nu formula o dorință cu atât mai scumpă inimei mele, cu cât simt datoria s'o desvăluesc aci... Vai, îmi ziceam eu, oare în aceste morminte păzite de către o națiune generoasă,

român cum ministerul Salandra, de exemplu, a încarnat convingerile intervenţioniste ale poporului italian? Iată ceeace publicul francez n'a avut încă prilej să descurce. Iată pentruce acum are oarecare grijă a se interesa de ceeace cere guvernul din Bucureşti. Cum să se pasioneze cineva de hotărîrile unui contract de căsătorie când încă nu s'a putut ghici dacă tutorele mireseei este decis a-şi da consimţământul?

Dela Academia Română.

Ştiri nouă asupra legăturilor ţărilor româneşti cu biserica constantinopolitană.

Academia Română a ţinut **Vineri** *o şedinţă publică sub preşedinţia dlui* **D. Onciul,** *in care d.* **prof. N. Iorga,** *a făcut o interesantă comunicare asupra* **legăturilor ţărilor româneşti cu biserica constatinopolitană.**

Intre hârtiile necatalogate ale Academiei Române — a spus conferenţiarul — s'au găsit acte importante, vădind legăturile noastre cu patriarhia din Constantinopol.

Primul act este Tonus-ul patriarhal către Şerban Cantacuzino Vodă. Din acest act iese în evidenţă legătura strânsă între tronul ţărilor româneşti, atât prin legătura de rudenie între unii domni şi patriarhi, dar şi prin însăş influenţa unor domnica Vasile Lupu asupra scaunului patriarhal, prin ajutoarele băneşti acordate.

Această influenţă cu timpul a scăzut din Moldova trecând în Valahia.

Dacă însă situaţia în Moldova era mai liberă faţă de scaunul ecumenic, atitudinea patriarhiei către Muntenia a fost exercitată mai direct, reclamând unele dretpuri din partea scaunului patiarhal; cu timpul însă, din cauza slăbiciunei financiare a Constantinopolului, dependenţa bisericii muntene a scăzut, rămânând numai o legătura de conformare a canoanelor.

D. Iorga a citat comunicările dintre patriarhul Dionisie şi Şerban Cantacuzino Vodă pentru readucerea pe scaunul mitropoliei valahe a mitropolitului Teodosie, — aşa cum a voit domnul muntean.

D. Iorga a mai cetit o scrisoare din 1682, după ce patriarhul Dionisie fusese scos din scaun şi înlocuit cu Iacob, ceeace a supărat pe Şerban Vodă — care mai în urmă a fost afurisit de patriarhul Iacob. Venind pe tronul muntean Constantin Brâncoveanu, a intervenit la Constantinopol, ca afurisenia să fie ridicată, ceeace s'a şi întâmplat, căci patriarhia avea nevoie de ajutorul domnului muntean. In timpul acestei domnii, e de remarcat sgârcenia lui Brâncoveanu faţă de patriarhie. Legăturile lui Brâncoveanu erau întrucâtva rezervate; poate a contribuit la aceasta şi faptul că Brâncoveanu avea de gând să tălmăcească scrierile religioase într'o limbă mai populară. Patriarhia însă s'a opus cu semeţie.

Conferenţiarul citează ca document o tragicomedie tipărită în greceşte a Bucureşti la 1697, numită „Acuri" — grajdul.

In această tragi-comedie, inferioară din punct de vedere literar, se arată într'o lumină adevărată faptele cari se petreceau în personalul clerului patriarhal şi clericii noştri.

Biserica din Constantinopol ajunsese pe la jum. sec. XVII într'o stare necompatibilă cu demnitatea, ce s'aşteaptă dela un aşezământ de morală evlavioasă. Intre patriarhi şi personalul clerical se dădeau lupte, cu orice fel de mijloace, ceeace făcea biserica nevrednică de ajutoarele pe cari domnii noştri se simţeau atraşi să le dea patriarhiei.

*

Şedinţa publică s'a ridicat la orele 3 şi jumătate.

---

n'am putea oare noi îngropa toate discordiile cari pot separa două popoare menite să meargă mână în mână pe calea progresului şi a civilizaţiei?"

Cine sunt însă îngropaţii din Biserica Cordelierilor din Nancy? Şi ce legătură poate avea bătrânul împărat *Francisc Iosif* cu morţii cari dorm de veacuri pe teritorul francez?...

Morţii sunt ducii de Lorena. Şi ducii de Lorena, cu începere din anul 1740 contează ca strămoşi ai Habsburgilor de azi, a căror ramură bărbătească fiind stinsă prin moartea împăratului *Carol VI*, fuse altoită cu sânge francez de către *„Francois Duc de Loraine"*, bărbatul *Mariei Terezia*, pe care istoria îl cunoaşte sub numele de împăratul *Francisc I* şi cu care genealogia familiei de Habsburg spune că se inaugurează noua ramură a casei de Habsburg-Austria.

De atunci şi până azi, Biserica Cordelierilor din Nancy, fostă proprietate a vechilor duci de Lorena, contează ca proprietate a Casei de Habsburg, proprietate pe care guvernul republican al Franţei, a respectat-o, dar pe care obuzele germane par a n'o fi putut-o cruţa după cum bătrânul monarh îşi exprimase dorinţa faţă de puternicul său aliat.

*

Mâne, mâni pioase vor veni să repare stricăciunile mormintelor şi să mângâe supărările morţilor cauzate de mânile sacrilege ale răsboinicilor.

Mâne poate ramura de maslin va coborî din nou nu numai pe somnul ducilor de Lorena strămoşii împăratului *Francisc Iosif*, ci pe toţi strămoşii împăratului *Francisc Iosif*, de azi... Bisericile îşi vor ridica din nou turlele spre cer, fără teama de a fi din nou retezate de obuzele duşmane, iar morţii din Franţa şi de pe aiurea, morţii de veacuri şi morţii de ieri, vor asculta din nou povestea eternă a glasului de clopot, singura care poate răscumpăra grozăvia glasului de tun.

V-l.

Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi la Lissa.

—Conferenţă ţinută în reuniunile militare ştiinţifice la Braşov şi Sibiiu, în 14 Ianuarie şi 4 Februarie 1898, de Fr. Rieger, col. ces. şi reg.

(Urmare). ,(15)

„19 Iulie 1866. — Poate că înainte de a-ţi veni în mână această epistolă, telegraful vă va vesti victoria flotei şi luarea Lissei.

Această insulă se chiamă Gibraltarul Mărei Adriatice şi domnează ţărmul ei de este tot aşa, ca şi insula Tremiti pe cel de vest. In epoca revoluţiunei şi a imperiului, Francezii şi Englezii s'au luptat mult pentru domnia peste această insulă. Cine nu cunoştea importanţa posesiunei acesteia, precum şi siguranţa, ce Italia va câştiga cu ea? Dela 27 Iulie, de când Tegetthoff a aflat, că noi voim să-l atacăm, flota austriacă nu cutează să se depărteze de Pola şi Fasana. Şi cum în prezent flota noastră este stăpână peste Adria, posesiunea Lissei îi va asigura această stăpânire şi pe viitor.

(Aci urmează descrierea luptei dela 18 Iulie, identică cu cea menţionată mai sus, apoi mai zice):

Mai târziu aflarăm, că garnizoana din Lissa e de 2500 oameni şi ar avea numeroase şi bune tunuri. Flota noastră avea să înceapă atacul pe la trei puncte, Vacca avea să atace Comisa, al cărei port era apărat de două baterii. Albini trebuia să debarcheze la Manego, care era apărat tot de două baterii. Admiralul Persano atacă cu al treilea grup de corăbii portul St. Giorgio, care era apărat de patru forturi şi două baterii. La 11 şi jum. ore începu atacul şi dură până la 7 şi jum. seara. Către ora 2 sări în aer o magazie de pulbere a inamicului, jumătate oră mai târziu o a doua şi cu aceasta restul fortului şi pavilionul. Pe la 3, tunurile dela St. Giorgio erau demontate şi aduse la tăcere.

Curajul şi entuziasmul Austriacilor nu se poate descrie. (Aci urmează câteva rânduri indescifrabile). Ei fură demni de admirat. De patru-ori se întoarseră ei spre retragere, dar iarăş se adunară din nou şi ripostau focul. Şi când noi le lăsam numai câte o minută timp, ei se reîntorceau iarăş înapoi în baterii.

La un timp dat „Re d'Italia" trebui să se apropie de coastă şi de forturi la 400 m. şi de aci să deschidă focul cu tunurile Anstrong şi altele. — 107 salve fură trase asupra fortului. Vă asigur, că era o muzică admirabilă, în urma căreia tunurile şi bastioanele insulei căpătară înfăţişarea ruinelor. — Focurile Austriacilor erau ochite admirabil de bine. Obuzele lor făceau sărituri infernale în partea dindărăt a corăbiei, pe care mă aflam eu. Şi cu deosebire dureros este faptul, că corabia noastră — cu toată cuirasa ei — are câţiva morţi".

Dar să ne întoarcem înapoi la istorisirea întâmplărilor.

Căpitanul Sandri, după stricarea cablului telegrafic, se întoarse târziu, pe la 10 ore noaptea, la flotă şi raportă, că încă înainte de întreruperea cablului a trecut o telegramă dele Tegetthoff către colonelul br. Urs, de cuprinsul următor: „Garnizoana să se ţină, ajutorul flotei e probabil". O astfel de telegramă n'a fost expediată. Tegetthoff doria numai să aibă date precise despre numărul şi felul corăbiilor inamice pentru a vedea, dacă grosul flotei este sau nu la Lissa. Persano însă luă de bună ştirea adusă de Sandri, dar văzu într'insa o amăgire, ca să-l facă să renunţe la înoirea atacului asupra Lissei. După aceasta se ţinu un consiliu de răsboiu pe bordul corăbiei admiralului, în care comandantul trupelor de debarcare şi alţi subcomandanţi declarară dubietatea lor în reuşita atacului. Totuş Persano se decise a ţine grosul flotei sale gata pentru a respinge, la 19 Iulie, escadra imperială, iar cu o parte din vase debarcarea la Karober. La 19 însă procedă Persano numai la executarea în parte a planului, ordonând lui Vacca şi Albini să continue deocamdată bombardarea întăririlor, dar debarcarea să n'o efectueze încă. Vacca bombardă de afară uvragele din portul St. Giorgio, Albini se apropiă de peninsula dela Karober şi deschise de acolo focul. Bateriile şi tunurile răspunseră numai slab. După o oră de bombardare, corăbiile iarăş încetară focul, Vacca pluti spre nordvest, Albini pe lângă coasta de nord spre Comisa. Persano scrise în notiţa sa: „Uvragele răspund slab, la ora 9 ele încetară afară de turnul Wellington" Eu ordon încetarea focului, fiind zădarnic, şi dispun ,ca trupa să dejuneze".

(Va urma).

Scrisori din Bucureşti.

Lupta fratricidă. — Vizita Suveranilor la Craiova, Segarcea şi Sadova. — Distingerea dnei Lucia Cosma.

Bucureşti, 21 Iunie.

Sciziunea conservatoare a luat forma definitivă şi lămurită. Cele două tabere s'au aşezat în poziţii de luptă şi spectacolul a început. Spectacolul început la Bucureşti, se continuă în provincie, luând proporţii necunoscute, chiar în istoria luptelor din partidul conservator.

Nu avem dreptul să ne amestecăm în această luptă fratricidă. Am avut însă dreptul, ca dela început să ne exprimăm regretul faţă de tulburarea produsă în viaţa publică a ţării, în actualele împrejurări, de sciziunea din partidul conservator.

Nu e vremea invectivelor şi a luptelor personale. Dacă ruptura s'a făcut pe o chestie de principiu, lupta — dacă mai poate fi vorba de lupte interne astăzi! — trebuie să se mărginească numai pe acest teren şi să nu îmbrace forma unor violenţe şi învinuiri, cari nu pot decât scobori prestigiul vieţii noastre politice.

Să se potolească furia luptei fratricide, pentru ca armonia ce trebuie să stăpânească astăzi toate sufletele, să nu fie prea adâne, şi poate iremediabil, sdruncinată. S'a spus că în faţa evenimentelor actuale avem nevoe mai mult decât oricând de solidaritatea tuturor fiilor acestei ţări şi nu se cuvine ca această solidaritate să fie atât de grav tulburată tocmai de membrii unui partid de guvernământ...

*

Zilele trecute populaţiunea din judeţul Dolj a sărbătorit vizita Suveranilor cu multă bucurie. Suveranii au fost primiţi pretutindenea cu flori şi urale.

M. S. regele **Ferdinand** a sosit la **Craiova** însoţit de d. ministru al domeniilor **Alex. Constantinescu.** In Craiova, în gară suveranul a fost primit de d. **Const. Pop,** prefectul judeţului. De aci suveranul a plecat la **Segarcea,** însoţit de d. ministru şi de d. prefect **Pop.**

In gară suveranul a fost întâmpinat cu pâne şi sare de d. colonel **Balif,** primarul din Segarcea în fruntea primarilor din satele vecine şi reprezentanţii autorităţilor.

In Segarcea sosise cu o zi înainte M. S. regina cu principesele.

Dela gară, suveranii s'au dus însoţiţi de oaspeţi la instalaţiunile de pe domeniul regal, unde copii în haină de sărbătoare, I-au întâmpinat cu „Imnul regal". Ţăranii înşiraţi dealungul şoselei manifestau cu căldură sentimentele lor de respect şi iubire către suveran.

Imnul dintre ei, prezintat M. S. regelui, a exprimat recunoștința obștei pentru dărnicia regală care a rezolvit chestiunea embaticurilor din Segarcea. Săteanul a mulțumit suveranului pentru cele 1200 pogoane dăruite obștei.

Dela Segarcea MM. LL. regele și regina însoțită de principese au pornit cu automobilele la **Sadova**, alt domeniu regal, trecând prin mai multe comune pe unde populația a făcut suveranilor ovațiuni. Pretutindeni arcuri de triumf, de verdeață cu portretele suveranilor, primăriile, școalele și casele țăranilor erau paradate și ornate cu foi de stejar.

Populațiunea era înșirată pe marginea șoselelor și învățătorii cu copiii intonau imnul regal când cortegiul regal trecea. Primirea entuziastă și dragostea locuitorilor au mișcat adânc pe suverani.

După ce au dejunat la Sadova, suveranii cu principesele au vizitat instalarea domeniului Sadova, în deosebi țesătoria de mătase, care a atras atențiunea specială a înalților oaspeți.

De aci suveranii au trecut la **Comosteni**, unde au vizitat școala; aci revizorul școlar **Stănculescu** a rostit un inimos discurs. Suveranii au admirat aci țesătoriile naționale lucrate de elevele școalei și de sătence.

Masa de seară, suveranii au luat-o la Segarcea, unde au rămas până la ora 12, când cu un tren special au plecat spre București.

Suveranii au fost însoțiți de d. prefect **Const. Pop**, căruia MM. LL. regele și regina i-au exprimat înalta lor satisfacție pentru primirea ce Li s'a făcut și manifestarea populației în tot timpul vizitei în județul Dolj.

*

Cu multă plăcere vă comunic știrea, că M. S. regele a semnat decretul prin care se acordă medalia **„Bene Merenti" cl. I**, distinsei noastre artiste dna **Lucia Cosma**, pentru merite artistice.

Răsboiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, *23 Iunie.* — Se comunică dela cartierul general:

Pe frontul rus: Pe frontul nordvestic și vestic al inelului orașului Lemberg, linia de apărare rusească în sectorul Zolkiew-Mikolajow a fost deținută de mari forte rusești. In 22 Iunie la ora 5 dimineața landwehrii vienezi au luat cu asalt fortul Rzezna situat lângă drumul Janow-Lemberg. In acest răstimp, de către nordvest, trecând peste înălțimile situate spre ost dela pârâul Mlinowk trupele noastre au luat cu asalt câteva tranșee în fața înălțimei Lisagora. Inainte de amiazi, continuând înaintarea spre oraș, după lupte crâncene am cucerit celelalte forturi și fortificații ale frontului nordvestic și vestic și astfel frontul rus din nou a fost rupt, iar inamicul din nou a fost silit să se retragă cu pierderi grave. In cursul urmărirei, trupele noastre au înaintat pe înălțimile situate spre ost și nordost dela oraș, iar spre sud dela Lemberg au trecut pe drumul ce duce spre Mikolajow. După amiazi la orele 4 generalul Böhm-Ermolli în fruntea trupelor celei de a doua armată a intrat în orașul Lemberg în aclamațiunile și ovațiunile entuziaste ale populației. Rușii sunt în retragere și spre est dela Zolkiew și la Rawaruska. In regiunea dela Tanew am respins câteva atacuri izolate ale inamicului. Azi noapte, inamicul a început să evacueze pozițiile în regiunea dintre San și Vistula, precum și în regiunea muntoasă dela Kielze. Pretutindeni ei sunt urmăriți de către trupele aliate. Situația generală pe frontul Nistrului e neschimbată.

Pe frontul italian: In prima lună a răsboiului lor Italienii n'au obținut nici un fel de succes. Spre sudvest trupele noastre dețin frontiera și pozițiile lor din apropierea frontierei întocmai ca și la începutul răsboiului. Pe frontul Isonzoului toate tentativele de atac ale inamicului date în regiunea fortificată dela Flits-Malborghetto, pe culmea Carnei și pe toate frontierele tirolze au eșuat cu pierderi grave pentru el.

•

Berlin, *23 Iunie.* — Se anunță dela marele cartier general:

Ieri am bombardat Dünkirchen, precum și trupele concentrate la Bergens, la Hondschooten, la Fournes și la Cassel. La Givenchy, imediat spre nord dela canalul La Bassée și la Neuville, artileria noastră a înăbușit în germene atacurile inamice. Am progresat în lupta de tranșee ce s'a dat spre sud dela Souchez. Pe înălțimile dela Meuza, Francezii și-au continuat fără eficacitate tentativele de rupere a frontului. Am respins toate atacurile inamice cu pierderi considerabile pentru inamic. Am capturat 280 Francezi nerăniți, între cari 3 ofițeri, 7 mitraliere și 20 aruncătoare de bombe. Luptele de avangarde ce se dau spre ost dela Lüneville sunt încă în curs. In Vosgi am luat cu asalt cota nr. 631 situată în regiunea de lângă Ban de Sap, care de câteva luni era un obiect de puternică rivalitate. Aci am capturat 193 prisonieri, 3 mitraliere, 1 aruncătoare de bombe și altfel de material de răsboiu. Spre sud dela Neuville, un aeroplan al nostru a doborît un avion inamic. Comunicatul francez pretinzând că trupele belgiene au cucerit un șanțeu spre sudvest dela Saint Georges, e mistificație.

Pe frontul oriental: Nu se înregistrează nici un eveniment.

Pe frontul sudoriental: Ieri după amiazi, trupele austro-ungare au luat cu asalt orașul Lemberg, iar în noaptea următoare au luat și pozițiunile dela Sceretz, în regiunea dintre Mikolajow și Lemberg, lângă Nistru. Urmărirea spre nord din partea noastră a progresat începând dela Lemberg spre ost peste Zoltausen și până la linia dela Turinka (spre nordest dela Zolkiew). Situația la Rawaruska și spre vest de aci e neschimbată. Rușii încep a se retrage din unghiul dintre Vistula și San și spre vest dela cursul superior al Vistulei.

Speranțele Germanilor la Dardanele.

Petrograd. Corespondentul din Sofia al ziarului rusesc *„Kiefscaia Misal"* căutând a afla rostul concesiunilor pentru cari Germania insistă pe lângă Turcia să le facă Bulgariei, comunică ziarului său următoarele:

„Germanii socot, că rezultatul răsboiului ruso-german depinde în mare măsură de soarta Dardanelelor. Dacă strâmtorile rezistă, Rusia nu poate opune o prea mare rezistență, dat fiind că munițiunile pe cari le primește pe alte căi, nu sunt suficiente spre a răspunde marei risipe, pe care o fac Germanii. Astfel că gonirea Rușilor din Galiția și cucerirea Varșoviei este sigură. Dimpotrivă, dacă strâmtorile cad, Rusia poate primi mari cantități de muniționi și poate rezista cu ușurință. Ori, Germania fiind convinsă, că Dardanelele pot fi cucerite numai dacă intervine și Bulgaria, face tot posibilul spre a smulge Bulgariei declarația de neutralitate definitivă".

Bombardarea localității Cesmé.

Mitilene. — Torpiloarele franceze cari au bombardat Dumineca trecută Cesmé, au aruncat asupra acestei localități mai mult de 200 de ghiulele, vătămând vama și 3 corăbii din port.

Va ceda România Bulgariei o parte din Dobrogea?

București. — In cercurile politice de aici se afirmă cu siguranță că o înțelegere între România și Bulgaria, pentru care se tratează acum, se va face numai pe baza unei cedări din partea României a unei porțiuni din cadrilaterul ocupat de România la 1913 dela Bulgari. In această privință, generalul *Crăiniceanu*, fost ministru de răsboiu, în guvernul Brătianu, declară fără rezervă, în ziarul *„Universul"* sub titlul *„Fruntarii strategice"*:

— *„Mai sunt apoi fruntarii strategice artificiale, cari în lipsa unui obstacol strategic natural, se întăresc cu fortificațiuni numeroase, precum e noua frontieră a României în Dobrogea, fie cea actuală, fie cea care ne va rămânea, în caz că noi, vom ceda Bulgariei, jumătate, în formă de triunghiu, din patrulaterul anexat. A ceda la timp și ce trebuie e mai eroic și mai folositor decât a rezista cu încăpăținare".*

Declarațiile ministrului de externe al României.

București. — „L'Independance Roumaine", *oficiosul francez al guvernului român publică următorul comunicat:*

„Suntem autorizați să desmințim pretinsele declarațiuni asupra politicei noastre externe pe cari d. **Emil Porumbaru,** *ministrul de externe, le-ar fi făcut trimisului special al ziarului parisian* **„L'Information"**, *așa cum ele au fost reproduse de* **„Le Journal des Balcans"** *și* **„La Roumanie"**.

„Marele vinovat".

Sofia. — Scriitorul militar bulgar *Anghelov* publică în ziarul social-democrat *„Kambana"* din Sofia un articol, în care spune între altele, următoarele despre Rusia:

— In ne mai pomenita baie de sânge din Galiția, Rusia seamănă cu taurul legat și dus la abator pentru a fi tăiat și înecat în propriul său sânge. Nu e asta o pedeapsă meritată pentru marile păcate ale Rusiei? Un popor fără cultură vrea să nimicească cultura, civilizațiunea și libertatea. Patria clasică a reacțiunilor, a temnițelor siberiene și regimului polițial. Rusia, care își ține proprii săi cetățeni în robia parasiților degenerați, și a cărei viață publică este ferecată de câțiva „mari" duci, Rusia, această ultimă țară a Europei civilizate a voit să desfășoare steagul libertății și să libereze popoarele cele mai culte și libere de sub un pretins jug, în numele unor asemenea idei a „liberat" înainte cu veacuri și Djinghiskan popoarele, din ale căror cadavre și căpățini a ridicat movile și piramide spăimântătoare. Rusia trebuie să-și ispășească acum toate păcatele. Marele și greul blăstăm, ce apasă această țară medievală, acum se îndeplinește.

Situația în Basarabia.

București. — „Ziua" *primește următoarea telegramă dela corespondentul său din Burdujeni:*

„Unele gazete din capitală, alarmând cetitorii cu înfrângerea Austro-ungarilor în Basarabia și gonirea lor cu mari pierderi de acolo, m'am transportat imediat la Hatna, spre a mă putea convinge, cum e situația Austro-Ungarilor pe acest front; iată ce am putut afla acolo: Austro-Ungarii, după cum am anunțat, înaintau cu succes pe teritorul Basarabiei, prinzând însă de veste, că o mare forță numerică rusească s'a adunat la punctul Lipkany, s'au retras până la Noua-Suliță rusească, fără nici o luptă, unde fortificându-se bine, sunt în așteptarea a noui forțe, ce vor sosi curând. Odată aceste ajutoare sosite, vor lua din nou ofensiva, a cărei succese se prevăd de pe acum".

Cum explică Englezii și Francezii înfrângerile rusești.

Londra. — „Daily Telegraph" îi scuză pe Ruși pentru înfrângerile ce le-au suferit, scriind că din armata rusească sunt în concediu pentru secris, peste un milion și jumătate soldați.

Paris. — Pressa franceză încunjură să scrie despre consecințele retragerii rusești și încearcă să-i facă pe Francezi să creadă că Rușii se retrag intenționat. Comandamentul rusesc — scriu ziarele fanceze — intenționează să-i înșele pe aliați până la locul destinat de el ca apoi acolo să-i înfrângă total, cum au făcut acum o sută de ani cu Napoleon atragându-l până la Moscva.

„Times" îi însuflețește pe Englezi.

Rotterdam. — „Times" a început să publice o serie de articole, în cari face cunoscute operațiunile armatei franceze. Se provoacă la lupta dela Marne în care au luat parte un milion și jumătate Francezi, câtă vreme din partea Englezilor se găsea atunci în Franța numai o armată de 100 mii soldați. Nu e mirare — spune ziarul londonez — că Englezii au cucerit un teritor numai foarte mic și de mai multă vreme nu mai pot adaoga nimic la el. Englezii ar trebui să dea un ajutor cu mult mai mare, dacă doresc să înfrângă Germania. Biruința e nu numai pentru Franța ci și pentru Anglia o chestie de existență. Trebuie să facem încă foarte mult — scrie „Times" — pentru ca să ne putem declara mulțumiți.

Suedia și primejdia rusă.

Berlin. — Pressa suedeză e foarte neliniștită din cauza intențiior de expansiune ale Rusiei în direcțiunea unui port liber de ghiață, și este de părere, că pentru Suedia există pericol chiar dacă Rușii ar voi să cucerească Constantinopolul, întrucât Mediterana nu este o mare deschisă. Porturile ruse dela nord și est sunt blocate de ghiață în timpul iernei. Drumul prin Persia a fost închis de Anglia, iar perspectiva unor porturi bune la Oceanul Pacific a fost nimicită de Japonia. De aceea Rusia va rămâne un pericol pentru țările scandinave, mai mult chiar ca pentru cele din Balcani, fiindcă ieșirea prin Scandinavia este mult mai amăgitoare ca aceea din Dardanele.

Rusia va insista, bine înțeles, asupra ambelor ieșiri, de aceea țările neutre dela nordul și estul Europei au mare interese ca puterea rusă să fie înfrântă în mod energic.

Misiunea militară italiană în Rusia.

București. — O misiune militară italiană compusă din colonelul de cavalerie Marsengo și locotenentul de geniu Guidi, a sosit în Capitală venind din Italia prin Niș-Sofia. Misiunea a plecat în Rusia unde va asista la lupte.

Sârbii în Durazzo.

Berlin. — **„Tägliche Rundschau" anunţă că Sârbii au intrat în Durazzo. Essad Paşa s'a refugiat în Italia. Muntenegrinii afirmativ au ocupat muntele Tarabos, iar o altă coloană înaintează spre Scutari.**

Guvernul spaniol a dimisionat.

Paris. — Agenţia Havas anunţă că *ministerul spaniol Dato şi-a înaintat dimisia* nereuşindu-i să rezolve chestia împrumutului, din cauza atitudinei ministrului de finanţe. In cercurile politice se crede că regele îl va însărcina probabil iarăş pe Dato cu formarea noului guvern.

Rusia şi alegerile din Grecia.

— Declaraţiile unui diplomat rus. —

Ziarul *„München-Augsburger Zeitung"* publică declaraţiile dela vale ale unui distins personaj al diplomaţiei ruseşti despre stările din Balcan în legătură cu rezultatul alegerilor din Grecia:

Intreagă diplomaţia din Balcani, deşi în unele state trăieşte ideia slavă, face o *politică cu mult mai reală*, decât să treacă cu uşurinţă la ordinea zilei peste situaţia creiată prin intrarea Serbiei în Albania. Dificultăţile ce s'au ivit pentru Rusia privitor la continuarea tratativelor cu statele balcanice sunt o consecinţă a consideraţiei ce le are faţă de Serbia, şi pe cari Rusia trebuie să le aibe, dacă nu voieşte să-şi piarză deplin prestigiul în Balcani. Promisiunile Rusiei ar pierde creditul dacă nu va ţine necondiţionat şi în orice împrejurări la Serbia. Din asta a rezultat însă pentru continuarea tratativelor cu România, a cărei colaborare militară e de cea mai mare importanţă pentru Rusia, chestia pare aproape de nerezolvat.

Colaborarea Bulgariei cu Rusia e imposibilă tot din cauza Serbiei. La aceasta se mai adauge că Bulgaria nu se mulţumeşte cu promisiuni, ci pretinde o imediată rectificare a frontierelor ei cu România şi Serbia. Dar împlinirea acestei pretenţiuni e imposibilă, câtă vreme Rusia n'a cucerit nici o milă cvadrată din teritoriile ce le promite României şi Serbiei. Dacă noi vom trebui să purtăm răsboiu cu Turcia şi eventual cu Grecia — spun Bulgarii — atunci vrem cel puţin să fim în posesiunea teritoriilor române şi sârbeşti, dorite. Urcarea pretenţiunilor bulgare, afară de o emancipare potenţată a politicei sârbeşti, mai provoacă şi urcarea pretenţiunilor României, iar dacă după revenirea lui Venizelos la guvern, vor fi reluate tratativele cu Grecia, atunci posibil că şi Grecia va urca pretenţiunile în urma neîncrederei reciproce. In consecinţă rezultatul alegerilor din Grecia nici decum nu pare să însemne biruinţa diplomaţiei ruseşti. *(B. Tgb.)*

INFORMAŢIUNI

Arad, 24 Iunie 1915.

O donaţiune a reginei Maria a României. Ni se anunţă din Bucureşti, că M. S. regina Maria a donat muzeului Sf. Gheorghe din Târgovişte un evantail foarte artistic şi de valoare mare care fusese proprietatea Reginei Victoria a Angliei, mătuşa Augustei Suverane a României.

Promovare. Ni se comunică din Cluj: Sâmbătă, în 19 Iunie, a fost promovat la universitatea de aici doctor în drept harnicul fost preşedinte al societăţii universitarilor români d. catehet gr.-or. *Nicodim Cristea,* originar din Neagra. Tot atunci a fost promovat doctor în medicină d. *Alexandru Pop,* originar din Socol.

Felicitările noastre!

Nou inginer român. Ni se comunică din Budapesta, că d. *Nicolae Dordea* a obţinut diploma de inginer la politehnica din Budapesta. Felicitări.

Moartea eroului colonel Şioldea. *Din Blaj primim următoarea ştire întristătoare:*

— Colonelul Şioldea, grav rănit pe câmpul de luptă dela Blitia a murit în ziua de 19 Iunie în spitalul din Budapesta. Inmormântarea eroului nostru se va face azi, Mercuri, în 23 Iunie n., în orele d. a. în cripta familiară din Blaj.

Odihnească în pace.

† Aurelia Ciocoi. Primim următorul anunţ funebral: Cu suflet îndurerat şi inima zdrobită de durere vestim moartea scumpei soţie, fiică, soră, cumnată şi mătuşă Aurelia Ciocoi născ. Ioanovici, întâmplată în 6/19 Iunie a. c. în vârstă de 48 ani. Rămăşiţele pământeşti ale scumpei decedate se vor depune spre vecinică odihnă în cimitirul ortodox-român din Hitiaş în 8/21 Iunie a. c. la 2 ore d. a. Hitiaş, în 7/20 Iunie 1915. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată! George Ciocoi, paroh ort. ca soţ, Iuliana Ioanovici ca mamă. Alexandru Ioanovici, paroh ort. în Cerna, cu soţia Valeria ca frate şi noră. Aurelia şi Cornelia Ioanovici ca nepoate. Avram Ciocoi paroh ort. în Vucova cu soţia Ana.

Transmitem îndureratei familii sincere condoleanţe.

Serbătorirea recucerirei Lembergului. Oraşul Arad a dat ieri seară într'un chip impozant expresiune bucuriei generale ce stăpâneşte ţara întreagă pentru isgonirea Ruşilor din capitala Galiţiei pe care armata austro-ungară fu nevoită să o cedeze acum aproape un an armatelor moscovite ce năvăliră ca un puvoiu, în număr covârşitor pe teritorul monarhiei. Ieri seara întreg oaşul la apelul primarului a fost iluminat şi pavoazat cu steaguri încă peste zi. Pentru seara la orele 8 a fost anunţată o preumblare de sărbătoare cu orchestra militară în frunte pe strada principală a oraşului. La ora fixată s'a pornit dela liceul arădan un convoiu, care părea că nu mai avea sfârşit, cu orhestra militară, autorităţile oraşului şi militare a garnizoanei în frunte, compus din liceeni şirul soldaţilor garnizoanei şi a celor din spitalele din Arad purtând lampioane şi steaguri cu colorile germane, austriace, ungare şi româneşti. Bulevardul Andrássy era tixit de mulţimea ce se adunase din întreg oraşul. Convoiul care din faţa liceului trecuse pe bulev. Andrássy în acordurile imnurilor patriotice a marşurilor militare, a făcut un popas în faţa palatului prefecturei comitatului, unde prefectul, baronul Ivan Urban într'un discurs scurt a remarcat victoria strălucită repurtată de armata austro-ungară, exprimând mulţămită eroicei armate victorioase. De aci convoiul pornind mai departe s'a oprit în faţa palatului primăriei unde orhestra militară a întonat imnul maghiar şi „Wacht am Rhein", plecând apoi mai departe la biserica Luther convoiul, trecând de partea stângă a bulevardului a pornit îndărăt,trecând prin strada Atzél Péter, piaţa libertăţii, strada Simonyi până în faţa şcoalei industriale de lemn şi metal, unde s'a disolvat. Pe întreg drumul orhestra a întonat imnuri patriotice şi marşuri militare.

Ştiri din România. Din Odessa se anunţă că au plecat din acea localitate mai multe transporturi de cereale pentru România.

Ambasadorul Spaniei în audienţă la monarhul. Se anunţă din Viena: M. Sa monarhul l'a primit Marţi înainte de ameazi în castelul din Schönnbrunn în audienţă pe ambasadorul Spaniei la Viena, Don Antonio Castro Y Casaleiz.

Belgienii se întorc în patria lor. Guvernul olandez publică oficios că în Octomvrie se găseau în Olanda 800 mii refugiaţi din Belgia, dar acest număr s'a redus până acum la 80 mii reîntorcându-se ceilalţi în patria lor.

In vilegiatură la Sinaia. Cetim în „Adevărul": Incă un fel de a înţelege atitudinea noastră neutrală şi faptul că la Sinaia s'au angajat toate camerile dela cele trei hoteluri din parc şi miniştrii pdenipotenţiari au început să sosească pentru sezon. D. **von dem Busche,** ministrul Germaniei, soseşte peste câteva zile, iar d. **Radeff** ministrul Bulgariei se află la Sinaia unde a închiriat o vilă."

Conferinţa contelui Apponyi. Sâmbătă seara în 19 l. c. şi-a ţinut contele **Apponyi** conferinţa despre răsboiul actual, conferinţă pe care am anunţat'o şi noi la timpul său. Contele Apponyi a venit la Braşov la învitarea Reuniunei Fem. rom. cat. din loc, care — după cum a spus'o şi abatele **Meisel** în discursul de bineventare — a avut în vedere un scop dublu: contribuiri nobile pentru „Crucea Roşie" desp. Braşov, precum şi picurarea nădejdii în sufletele patrioţilor.

Contele Apponyi a vorbit ungureşte cam vre-o trei sferturi de ceas arătând scăderile ţărilor duşmane, cărora le pune faţă în faţă puterea morală a celor două eventual trei imperii aliate: **Austro-Ungaria, Germania şi Turcia.** A arătat apoi conferenţiarul mijloacele meschine, cu cari procedează duşmanii noştri şi mai ales **Rusia,** care a ţesut şi ţese la intrigi în Balcani —Serbia şi în partea nordostică a Ardealului. A spus apoi, **că până când mai există un picur de putere de viaţă în naţiunea maghiară, nu se va înstrăina nici o palmă de loc din scumpa Ungarie.**

Cam în acelaş patriotic senz a vorbit apoi conferenţiarul şi nemţeşte. Aici a insistat mai mult însă asupra trădării Italiei făcând şi câteva aproposuri ilariante.

Tot aici amintim că contele Apponyi a făcut mai multe vizite notabililor din oraş, între cari şi părintelui protopop **Dr. Vasile Saftu.** (G. T.)

Revărsări de ape în Bulgaria. Din cauza ploilor mari creşterea râului Marişa din Bulgaria a devenit atât de mare, încât apele au început să se reverse inundând mai multe sate pe cursul inferior al fluviului.

Ultima oră.

VENIZELOS IN AUDIENŢĂ.

Atena. — **Regele Greciei îl va primi Vineri în audienţă pe Venizelos. Acestei audienţe i se atribuie o mare importanţă.**

TRUPELE AUSTRO-UNGARE AU INTRAT IN MIKOLAJOV.

Budapesta. — *Dela cartierul pressei se anunţă: In Polonia rusească Ruşii s'au văzut siliţi să renunţe la linia Sandomierz—Ostroviec.*

Pe Nistru, în jur de Zydaczov se dau lupte favorabile pentru noi. Am ocupat Mikolajov. In faţa frontului armatei lui Pflanzer-Baltin stăpâneşte deplină linişte.

RUŞII PREGĂTESC O NOUĂ DEFENSIVĂ LA BUG.

Berlin. — **„Secolo" anunţă din Londra că Ruşii se pregătesc să se opună înaintării armatelor austro-ungare şi germane dealungul râului Bug. Aceasta e cea din urmă linie de defensivă a Ruşilor în Galiţia.**

ITALIENII RESPINŞI LA KISPAHL.

Budapesta. — *Dela cartierul pressei se anunţă: Italienii au atăcat coama de munte Kispahl de lângă strâmtoarea Plöcken dar i-am respins în mod sângeros.*

Pe linia dela Isonzo au avut loc numai atacuri mai mici nereuşite şi lupte de artilerie.

POŞTA ADMINISTRAŢIEI.

Romul Barbu, Cârnecea. Am primit 14 cor. în abonament până la 15 Octomvrie a. c.

Petru Negru, Toracul-mare. Am primit 6 cor. în abonament până la 15 Septemvrie a. c.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

Se caută

un elev

la tipografia „Concordia" Reflectantul are să fie împlinit vârsta de 14 ani şi să fi absolvat cel puţin 2 clase civile ori gimnaziale. Doritorii să se adreseze la administraţie.

Tiparul tipografiei „Concordia" societate pe acţii în Arad. — Editor responsabil LAURENŢIU LUCA.